

De gamle platter fortæller – 47.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabets officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Fik aldrig "det pure guld"

Da Ostedegnen i 1807 havde indkvartering af engelske tropper

1807 var et trængslernes år for Roskildeegnen, der blev plaget af engelske troppers indkvartering. Det gik i særlig grad ud over Osted og denne bys omegn, derunder den tidligere skovridergård Vernersminde, nord for Orupskov.

Skovrider, forstråd Christian August Klüver, der til sin død i 1872 boede på Vernersminde, blev i 1835 fuglekonge i Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab, og hans platte findes i samlingen på hotel Prindsen.

Den er som skåret ud af Charles Dickens "Pickwickklubben". Man ser et muntert jagtselskab samlet i en større gård. Der er punchebowle på bordet, og elegante herrer i stramme bukser danser med kyske, hvidklædte damer, mens et par musikanter med horn angiver takten. Omkring bordet fyldes ærværdige jægere om bowlen, som bæres frem af en gammelmor, der måske ikke har været så gammel endda. I forgrunden er dekorativt anbragt jagthunde af ubestemt race.

Om Klüver ved man ikke meget, udover at han var skovrider ved Bidstrup Gods. Hans fødsel og hele liv ligger hen i det uvisse, men til gengæld ved vi noget om hans død. I "Roskilde Avis" fra marts 1872 står nemlig at læse under dødsannoncerne:

"Efter 6 Maaneders haarde Lidelser indgik i dag ved en blid og rolig Død til et bedre Liv min elskede Mand, mine Børns kjærlige Fader, forstraad Christian August Klüver, Skovrider ved Bidstrup Gods, i sit 78.de Aar, hvilket herved bekjendtgøres for fraværende Slægt og Venner. Vernersminde 6te Marts 1872. Nancy Klüver, født Wilson". Christian Klüver blev begravet på Graabrødre kirkegård i Roskilde.

Det er givet, at skovrideren mere eller mindre har mærket englændernes besøg. I 1807 var han ganske vist kun 13-14 år, men indkvarteringen var en sag, der i mange år prægede egnen, og i 1822 forsøgte man at opnå en erstatning. Der var tidligere rettet henvendelser til kong Frederik den Sjette, men trods majestætens løfte om støtte hjalp det ikke. Så gik man mere alvorligt til værks, og den 17. november afsendtes til kongen en enstemmig henvendelse, der på samtlige bymænds vegne var underskrevet af Anders Christensen, Jens Nielsen og Hans Clausen.

Man beklagede sig heri over, at man ingenting havde fået i erstatning, ”uagtet vores Præst har fortalt, at han selv saa den engelske Regimentskvartermester, førend hans Afrejse fra vor By, udbetale i pure Guld en del Penge til Hr. Raadmand Møller, hvoraf vi drager den Slutning, at disse Penge har været vores Erstatning, thi hvi betalte han ellers disse Penge i Ousted?” Man er ked af den forbigåelse, der har vist Osted som var så hårdt ramt, at ”de fleste af os ved Indkvartering og Troppernes lastværdige Forhold var saa rent udsugede, at vi til den forestaaende Vinter ingen Udveje kender til Opholdet for os og Familie, som og til vores Kreaturer. Intet Under derfor, at nogle af os, som var velholdne Mænd, maatte vige Gaard og Ejendom, medens andre derimod i yderste Armod kunde ernære sig”.

*

Sognepræsten, hr. Schiern, beskriver i et medfølgende bilag besværlighederne således:

”1807, under Englændernes Ophold i Sjælland, var i Ousted By efterfølgende engelske Tropper indkvarterede Natten mellem 28. og 29. august en Eskadron hannoveranske Husarer, hvilke bivouakuerede paa Marken, undtagen Officererne, som med deres Tjenere og Heste logerede i Præstegaarden. Til baade Folks og Hestes Foder maatte af Byens Beboere leveres alt nødvendigt, endog Brænde til at koge ved men til Dato ikke er betalt Vederlag.

Den 30te August blev i Ousted indkvarteret det 92de hele Regiment, bestaaende af omtrent 1100 Mand, og desforuden af Artilleri 114 Mand med 92 Heste, samt endelig Hestene, 48 i Antal, som hørte til Infanteriet. Dette troppekorps laa i fast Indkvartering i denne By til den paafølgende 23de September, og til deres Forsyning blev af Byens Beboere leveret alt, paa Kød, Brød og Brændevin nær men derimod blev ydet Mælk, Smør, Kartofler og andre Havurter, Brænde, Fourage, alle Kørsler o.s.v.

Ved Regimentets Afmarch blev Betaling lovet for alle Præstationer samt for Indkvarterings Byrder – men til Dato er aldeles intet blevet betalt.

Samme By havde endnu tvende Gange engelsk Indkvartering paa Troppemarchen mod København, hvorfor ligeledes Betaling blev lovet, men ingen Sinde præsteret”.

*

Efter de engelske troppers endelige og fuldstændige afmarch skulle der være blevet optaget et såkaldt tingsvidne ”over denne saare betydelige Skade, denne lille By havde lidt, og hvoraf intet indtil dette øjeblik var blevet erstattet”, men trods præstens påstand i denne henseende var tingsvidnet ikke til at finde.

Osted bymænd anså deres by for at være ”haardest medtaget af disse Tropper”, og de forsikrede i brevet til kongen, at havde byens skade kun været af ringere omfang, ville det ”aldrig være faldet nogen af os ind at anholde om Godtgørelse og Erstatning af den Sum, som den engelske Regering for længst havde anvist, men som taalelige og villige undersaater have delt Krigens Onder med Kongen”.

Men som forholdene var blevet, håbede de nu, at ”vores uskyldigt lidene Stilling vilde bevæge Kongen til allernådigst Deltagelse” med dem, hvorom de iøvrigt følte sig ”fuldt forsikrede”.

Dette havde de gode bymænd dog ingen grund til, for ingen steder kan man finde noget om, at de nogensinde fik deres udlæg og lidelser fra 1807 erstatter med ”pure Guld”.

- aj.

*

Efterskrift:

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Christian August Klüvers skive indgår i museets særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningsselskab.

*

Fornyset viden om Christian August Klüver er fremkommet, siden Arne Jensen skrev artiklen. I 2010 har Hvalsø Arkiv givet følgende bidrag til fugleskydningsselskabets hjemmeside:

”Christian Klüver er født i Ahrensbeek (det staves sandsynligvis forkert – der skal nok stå burg i sidste stavelse) i Holsten. Han blev gift med Nancy Wilson, født i Tikøb. De blev gift den 8. juli 1825. De fik 8 børn. Christian Klüver blev skovrider i 1828 på Vernersminde.

Vi er usikre på, om Christian Klüver er søn af den tidligere skovrider på Vernersminde i 1802, Hans Frederik Klüver, som var gift med Karen Laurine Breunnicke, som stammer fra en gammel købmandsslægt i Roskilde.

Ifølge folketællingen fra 1834 bor Karen Laurine med sin ugifte datter på 30 år, Mette Marie i Roskilde, Blågårdsstræde.

Den 27. september 1809 bliver Karen og Frederiks søn, Carl Christian, døbt. Derfor er vi ikke sikre på, at de to familier er tæt beslægtede.”

*

Christian August Klüver blev udnævnt til æresmedlem i fugleskydningsselskabet i 1866.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 17. februar 1973 og den 6. august 2011